Deddfwriaeth ALN Newydd Yng Nghymru

Sarah Price 1807555 EAEE6002C

Cyflwyniad

Datblygu'r Llywodraeth Cymru (2017a) rhaglen sydd yn gyfrifol am adnabyddiaeth a darpariaeth anghenion addysgol i blant ac pobl ifanc yn newid o SEN i ADY, anghenion dysgu ychwanegol, sy'n trawsnewid y systemau ar gyfer anghenion addysgol arbennig (AAA) mewn Ysgolion a lleoliadau Blynyddoedd Cynnar sydd yn dod mewn i'w lle yn mis Medi 2021 (Dauncey, 2016), i greu system unedig ar gyfer cefnogi dysgwyr o 0 i 25 gydag ADY, sy'n cael eu gyfleu gan y Ddeddf Addysg 1996 (Llywodraeth Cymru, 1996).

Disgrifia Dewis Cymru (2020) bod plentyn ag ADY yn blentyn sydd ag unrhyw fath o anghenion dysgu penodol, boed yn dyslecsia neu awtistaeth, ac elwir hyn o dan y Ddeddf Plant a Theuluoedd (2014), felly yr hawl am chefnogaeth a ddarpariaeth effeithiol (Estyn, 2018a).

Bydd pob plentyn ag ADY cydnabyddedig yn cael dogfen statudol newydd o'r enw Cynllun Datblygu Unigol (CDU) (Snap Cymru, 2014) a fydd yn parhau i 25 oed (Llywodraeth Cymru, 2017b) sydd yn sicrhau pwysigrwydd dysgu a sgiliau bywyd i bod pob un plentyn ag ADY. Cwfnogwyd gan y Ddeddf Cydraddoldeb (2010), sy'n pwyslesio yr hawl am chefnogaeth effeithiol pan yn profi anhawster gyda addysgu a anghenion penodol sydd yn bodoli er mwyn bod yn gyfartal â'i gyfoedion (Llywodraeth Cymru, 2018b).

(Ffynhonnell: Ymchwiliad Google, 2021)

Côd ADY Newydd

Mae'r Côd ADY Newydd o dan Ran 2 o'r Ddeddf, sy'n cynnwys prif ddarpariaethau sylweddol y system ac sy'n cynnwys y prif ddyletswyddau a osodir ar awdurdodau cyhoeddus (Llywodraeth Cymru, 2018c). Felly, yn nodi manylion y perfformiad newydd, a sicrhau bod awdurdodau lleol a gwasanaethau eraill yn gwneud yr hyn y mae'r gyfraith yn ei nodi (Dewis Cymru, 2020).

Dywed. Snap Cymru (2014) bod yr Cod yn gosod gofynion ar awdurdodau lleol mewn perthynas â'u dyletswyddau o dan y Ddeddf i wneud trefniadau ar gyfer:

- Darparu cyngor a gwybodaeth;
- Osgoi a datrys anghytundebau; a
- Darparu gwasanaethau eirioli annibynnol.

Noda Careers Wales (2018) mae hefyd yn cynnwys canllawiau statudol ar faterion eraill sy'n gysylltiedig ag adnabod ADY a diwallu anghenion plant a phobl ifanc ag ADY. Megis penderfyniadau ynghylch a oes gan blentyn neu berson ifanc ADY; paratoi, adolygu ac adolygu cynlluniau datblygu unigol; yn peidio â chynnal cynlluniau datblygu unigol (Cynulliad Cenedlaethol Cymru, 2017).

Rôl ALNCO

Gyda'r bil newydd, daw rôl newydd. Mae'r hen rôl Gydlynydd Anghenion Addysg Arbennig (SENCO) bellach yn mis Medi 2021, bydd yn Gydlynydd Anghenion Dysgu Ychwanegol (ALNCO) (Llywodraeth, 2018b), ble mae un neu mwy aelod o staff yn y lleoliad yn derbyn y chyfrifoldeb yma (Llywodraeth Cymru, 2021). Ni all unrhyw aelod o staff gymdryd y chyfrifoldebau yma, rhaid bod y un o'r uwch reolwyr, sydd â digon o brofiad a set sgiliau, ac sy'n gallu ymgymryd â hyfforddiant i gefnogi eu datblygiad proffesiynol parhaus (Cynulliad Cenedlaethol Cymru, 2017).

Er mwyn llwyddo yn y rôl hon, dylai ALNCO sicrhau bod ganddynt ddigon o amser ac adnoddau i gyflawni'r cyfrifoldebau (Llywodraeth Cynulliad Cymru LICC, 2004), megis sicrhau bod gan bob myfyriwr ag ADY yn y lleoliad gyda IDP, yn cadw cofnodion o benderfyniadau am ADY, ac yn cymryd rhan weithredol mewn cynllunio a phenderfyniadau ynghylch cyllidebau ac adnoddau (Dewis Cymru, 2020).

Cynllun Datblygu Unigol (CDU)

Mae'r CDU cynllun cydweithredol sy'n cyflwyno aml-asiantaethau i weithio gyda'i gilydd (Snap Cymru, 2020). Mae wedi'i gynllunio gan awdurdod lleol, gan gynllunio'n fanwl a phenderfynu ar wasanaethau i helpu ADY plentyn neu berson ifanc (Llywodraeth Cymru, 2017a), ac sy'n cael ei wirio bob 12 mis, pan fydd rhywun yn gofyn iddo gael ei wirio, eu pan fydd unrhyw beth yn newid i'r plentyn (Plant Yng Nghymru, 2016).

Mae ei effeithiolrwydd o fewn y ffaith ei fod wedi'i gynllunio ar y cyd, felly mae'r holl wasanaethau, ysgolion, gwasanaethau iechyd, rhieni, teulu a'r plentyn yn cymryd rhan, (Estyn, 2018b). Mae hyn yn hyrwyddo'r plentyn i gael dealltwriaeth glir o'r hyn sy'n mynd i ddigwydd, ond hefyd y cyfle i'r plentyn a'r ifanc person i farn, teimladau a meddyliau (Snap Cymru, 2014).

Mae'r rhannu gwybodaeth yn effeithiol sydd yn bresennol yn y cynllun yma yn hyrwyddo gwell dealltwriaeth am ADY i athrawon ac ymarferwyr (Llywodraeth Cymru, 2017a), ac yn sicrhau eu ymwybyddiaeth o'u ffocws ar y plentyn (Knight, 2018).

Cynllunwyd y CDU i ymestyn i ystod ehangach o oedrannau, megis rhwng geneigaeth i 25 oed (Dauncey, 2016), y nod yw i ddarparu dyfodol mwy disglair, a phrofiadau trosglwyddo gwell (Plant Yng Nghymru, 2016).

Casgliad

Mae'r Deddfwriaeth ADY Newydd yn anelu ei gyflwyno yn mis Medi, 2021 (Llywodraeth Cymru, 2018). Mae llawer o ysgolion, lleoliadau blynyddoedd cynnar, athrawon a ymarferwyr yn hapus bod newid ar y gorwel, wrth darparu cymorth i magu hyder a dealltwriaeth wrth ddelio gyda plant ag ADY (Knight, 2018).

Fodd bynnag, teimlai rhai bod y canllawiau ddim yn rhannu gwybodaeth digon dwfn er mwyn iddyn nhw deimlo'n hyderus yn eu hymarfer (Estyn, 2018b).

Mae nodau craidd y ddeddfwriaethau yn cefnogi ac yn cysylltu'n dda ag erthyglau a gofynion CCUHP (2004). Mae'n effeithiol yn ei arfer i gwmpasu ystod eang o oedrannau, af fydd hyn yn rhoi gofal a chefnogaeth i blant a phobl ifanc trwy gydol sawl cyfnod pontio (Snap Cymru, 2014), sydd yn gallu fod yn heriol, yn enwedig i blant a phobl ifanc ag ADY (Llywodraeth Cymru, 2017a).